

Handschrift 1682 (6 F 21)

Arnoldus Buchelius, *Index librorum in quibus inscriptiones antiquae vel exhibentur vel explicantur.*

Beschrijving van het handschrift

Papier, ca. 31,7 x 20,5-21,0 cm. Watermerk: schild met wigvormige inkepingen, met een diagonale band (met een lijn doortrokken) van linksonder naar rechtsboven. Boven het schild bevinden zich twee kroonvormige elementen, de bovenste met lelievormige uitstulpsels. Onder het schild staan de letters GC. Dit watermerk kon niet nader geïdentificeerd worden.

Een gebonden katern van drie bifolia, genummerd folio 1-6, waarvan folio 1r-v en 6v onbeschreven zijn.

De tekst geeft een lijst van boeken waarin antieke inscripties worden getoond of uitgelegd. Het is niet zeker of alle boeken in het bezit van Arnoldus Buchelius zelf waren, al valt dat voor een aantal wellicht vast te stellen. Dit kan nog bestudeerd worden door de genoemde titels te vergelijken met de boeken van Arnold Buchelius die zich nog steeds in de Universiteitsbibliotheek Utrecht bevinden (bijvoorbeeld nr. 137 in de lijst beneden, nu T oct 131 RAR, waarin zich nog aantekeningen van hem bevinden), de veilingcatalogus van zijn boeken (nu C oct 1688 RAR), en de lijsten in Hss. 845 (7 B 12), 846 (6 H 20) en 847 (7 E 12). De laatste geeft een alfabetische index op zijn Latijnse boeken.

De oudste boeken die de lijst in Hs. 1682 noemt zijn uitgegeven in 1521 (nr. 3), 1530 (nr. 169) en 1531 (nr. 30 en wellicht nr. 31), de meest recente in 1624 (nr. 91 en wellicht nr. 99), 1625 (nr. 144), 1626 (nr. 113) en 1627 (nr. 163, die met dat jaartal is opgenomen in de veilingcatalogus p. 35, als Miscellanai in quarto nr. 163). Bij lang niet alle titels noemt Buchelius het jaar van uitgave, maar voorlopig kan de samenstelling van de lijst worden vastgesteld tussen 1627 en 1641, Buchelius' sterfjaar. Een datering tussen 1627 en 1630 lijkt aannemelijk.

Inleiding op de transcriptie en identificatie van de boeken in de index

In een handgeschreven catalogus van negen bladzijden heeft Arnoldus Buchelius een overzicht gegeven van boeken waarin hij oude vooral Romeinse opschriften aangetroffen had. Het blijkt te gaan om 180 titels van een groot aantal auteurs. De boeken zijn hoofdzakelijk in het Latijn geschreven, maar op bladzijde fol. 5r staan alleen werken in het Frans en Italiaans, en een gedeelte in het Nederlands. Op andere bladzijden komen die zelden voor.

De transcriptie van de index was niet eenvoudig, omdat Buchelius veel afkortingen gebruikte in de namen en de titels, en die ook vaak anders weergaf dan ze op het titelblad staan. De moderne on-line catalogi boden hierbij veelvuldig uitkomst, vooral de Nederlandse Centrale Catalogus die via PiCarta was te raadplegen, waarbij vooral de mogelijkheid om 'bij benadering' te zoeken het werk vergemakkelijkte. Daarnaast waren er nog mogelijkheden om bijvoorbeeld via Google, Wikipedia en Worldcat te zoeken.

De oorspronkelijke schrijfwijze van Buchelius is losgelaten. Zijn tekst is wel nauwgezet getranscribeerd, maar er zijn enkele kennelijke verschrijvingen stilzwijgend verbeterd, en de afkortingen zijn opgelost. Dat gebeurde vooral aan de hand van de in de naslagwerken gevonden namen en titels. In enkele gevallen lijkt het alsof Buchelius zich ook in een jaartal heeft vergist.

Verder zijn alle boektitels en de bijbehorende informatie doorlopend genummerd. Soms is, wat Buchelius in een of twee regels schreef, uitgesmeerd over vijf of zes genummerde regels. Deze

nummers corresponderen met die in het tweede deel. Datgene wat in de tekst van Buchelius voor boektitel door kan gaan, is in de transcriptie (deel 1) gecursiveerd, behalve woorden als *liber*. Buchelius schreef in 4 of 8 (*in quarto* of *in octavo*), hetgeen in de transcriptie voor de duidelijkheid 4° of 8° geworden is. Wanneer hij 4to schreef, is dat niet veranderd.

In deel 2 zijn de auteurs en boektitels enigszins vereenvoudigd weergegeven. Terwijl de auteursnamen op de titelbladen en dus ook in de catalogi dikwijls in de genitivus staan, zijn hier alle namen in de nominativus. Bijkomstigheden zijn weggelaten en van de titel is hoofdzakelijk overgehouden wat voor de lijst van Buchelius van belang was. Meestal is de titel zoals in de bronnen weergegeven letterlijk overgenomen, en zijn deze later niet of nauwelijks aangepast, zodat er sprake is van verschillende standaarden (bv. plaats van uitgave in het Nederlands of Latijn; termen zoals *ex officina* afgekort of niet, enz.). Het doel is dat aan de hand van deze beschrijvingen de gebruiker nu vrij eenvoudig via PiCarta of een andere catalogus elke titel terug kan vinden. Alle titels zijn met enige zekerheid geïdentificeerd, maar er blijft altijd ruimte voor herinterpretaties.

De spelling van de auteursnaam en titel is enigszins gemoderniseerd, met name is het gebruik van *i* en *v* vervangen door *j* en *u*. *Iacobvs* wordt dus *Jacobus*. De spelling van plaats en drukker is doorgaans ongewijzigd gelaten, voor zover de catalogi die al gaven. Buchelius geeft niet altijd de jaar of plaats van uitgave (zie nrs 2, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 31, etc.), en in die gevallen kan het zijn dat er van bepaalde boeken meerdere uitgaven of edities verschenen gedurende Buchelius' leven. In de lijst van identificaties wordt steeds maar één mogelijkheid gegeven, zodat in ieder geval duidelijk is over welk boek (titel en auteur) het gaat; de identificatie van het jaar en plaats van uitgave en de drukker zijn dan tentatief.

De transcriptie is van Sarah Kinebanian, de eindredactie van de transcriptie en het onderzoek naar de titels werd verricht door Kees Smit. De beschrijving van het handschrift werd gedaan door Bart Jaski. Aanvullend onderzoek en de eindredactie van het gehele document werd gedaan door Bart Jaski en Arwen van Zanten

Sarah Kinebanian-Greeves en Kees Smit, 16 juli 2008

Bart Jaski en Arwen van Zanten, 3 september 2009

Deel 1: Transcriptie van de index

Fol. 2r

(1) *Inscriptionum antiquarum quae passim per Europam* liber, per Martinum Smetium, in folio, Lugduno Batavorum 1588. *Auctuarium* a J. Lipsio additum, ibidem.

(2) Johannes Jacobus Boisartus, *Romanae urbis antiquitates*, et inscriptiones sex libris accuratissime expressit et in lucem dedit, folio, Francoforti.

(3) *Epigrammata antiquae urbis Romae* edidit, in folio, Jacobus Mazochius, anno 1521, Romae, satis pro tempore accurate, etiamsi posteriores multa in iis desiderarint.

(4) Bernardus Scardeonius, *De antiquitate urbis Patavinae* liber primus, varias inscriptiones Patavinas exhibet, in editione Episcopi, Basileae folio, anno 1560.

(5) Wolfgangus Lazius, in *Commentariis reipublicae Romae*, Basileae apud Oporinum, in folio, post annum 1551 edito, passim per totum opus plures exhibet inscriptiones Romanae antiquae.

(6) Stephanus Zamosius, *Analecta dedit lapidum vetustiorum*, Romani aevi in Dacia repertorum, in 8°, Patavii, anno 1593 edita.

(7) Jacobus de Strada, *Epitome thesaurii antiquatum*, Lugduni anno 1553, in 4° edidit, in qua inscriptiones antiquae imperatorum Romanorum.

(8) Petrus Gillius, in libro *Topographia Constantinopoleos*, quasdam adfert inscriptiones antiquas, ediditque Lugduni, in 4°, anno 1561.

(9) In *Monumentis Italiae*, a Laurentio Schradero, Saxone, editis Helmstadii, in folio, anno 1592, quaedam et inscriptiones intercurrunt.

(10) Petrus Ciacconius, *Columnae Duillii inscriptionem navalem* supplevit et illustravit, apud Raphelengium, in 8°, anno 1597 editam.

(11) Franciscus Guillimannus scripsit *De antiquitatibus Helvetiorum* libros V, in 4to, Friburgi, anno 1598 editos, in quibus nonnulla Romani aevi epigrammata adducuntur.

(12) Jacobus Raevardus aliqua antiqua monumenta allegat in suis *Scriptis*, Francoforti, in 8°, anno 1601 editis.

(13) Aldi Manutii, *Orthographia*, edita Venetiis, in 8°, anno 1591, in qua infinitae inscriptiones antiquae undique collectae inseruntur.

(14) *Ad Salustium* etiam *scolia* dedit in quibus paucae inscriptiones antiquae leguntur.

Fol. 2v

(15) Johannes Chrisostomus Zanchius, ad finem *Historiae de origine Caenomannorum*, in folio, Francoforti, anno 1600 editae, horum inscriptiones antiquas exprimit.

- (16) Antonius Torellus Sarayna, *De amplitudine et antiquitatibus Veronae* scripsit libros V, quorum postremus antiquas inscriptiones continet.
- (17) Gaudentius Merula *Cisalpinorum* scripsit *historiam* quae et edita anno seculari 1600, cui passim epigrammata antiqua inseruntur.
- (18) Bonaventura Castilioneus in libro *De Gallorum Insubrum antiquis sedibus*, ibidem plures spargit inscriptiones antiquas.
- (19) Liber extat Antonii Massae *De Faliscis*, cui adiunctae antiquae nonnullae inscriptiones.
- (20) Ad *historiam* Scipionis Mazellae *Puteolanam* additae inscriptiones veteres Romani aevi, ibidem et Cumis repertae.
- (21) Ambrosii Leonis de Nola libri 3 editi cum aliis, *Italiae illustratae auctoribus*, in folio, anno seculari 1600, in quibus pauculae inscriptiones antiquae reperiuntur.
- (22) Johannes Iuvenis, *De antiquitate et varia Tarentinorum fortuna*, libros 8 conscripsit, in quorum primo Epigrammata antiqua Romani aevi leguntur.
- (23) In *Chronographia*¹ *Siciliae* Claudii Marii Aretii aliquae similiter inscriptiones vetustae inveniuntur.
- (24) Quintinus Heduus in *Descriptione Melitae* unam atque alteram exhibet inscriptionem antiquam.
- (25) Hieronymus Rubeus *Historiam Ravennatium* dedit in folio, Venetiis anno 1603, in cuius libro primo plura epigrammata antiqua interspersit, ut et aliqua in sequentibus.
- (26) Hubertus Goltzius in *Iulio Caesare*, anno 1563 Brugis in folio edito, partem habet fastorum magistratuum et triumphorum ab urbe condita 657 usque ad annum 722; integros vero dedit in *Caesaribus*.
- (27) Pierius Valerianus, in libris *Hieroglyphicorum*, Basileae, in folio, anno 1556 editis, aliquot passim inscriptiones explicat.
- (28) Petrus Bellonius, in libris *Observationum orientalium*, a Clusio translatis, anno 1605, in folio, apud Raphelengium editis, pauca interspersit antiquorum epitaphia.
- (29) Philippi Cluverii, *Antiquitates Germaniae* liber 2us continet aliquot inscriptiones antiquas in editione Elseviriana, folio, anno 1616.
- (30) Beatus Rhenanus, in libris *Rerum Germanicarum*, Basileae editis, in folio, anno 1531, aliquot profert inscriptiones antiquas.
- (31) sic et in notis in *Ludum Senecae*.
- (32) Marci Velseri, *Augusta Vindellicorum*, in folio, Venetiis, 1594.

Fol. 3r

¹ Lees: *Chorographia* ('landbeschrijving').

- (33) Sebastianus Munsterus, in *Cosmographia universali*, Basileae, anno 1550, in folio edita, paucas profert inscriptiones antiquas.
- (34) Johannes Aventinus, *Rerum Boycarum* libros VII, edidit Basileae, apud Pernam, in folio, anno 1580, in quorum secundo plures inscriptiones antiquas collegit.
- (35) Bernardus² Brissonius, in libris, parergon³ et *Antiquitatum selectis*, inscriptiones pauculas Romanas antiquas profert.
- (36) Eiusdem extant libri 8, in quarto, Francofurti, apud Wechelos anno 1592 editi, *De formulis*, inter quas multa Romanae antiquitatis monumenta.
- (37) In *Commentariis rerum Germanicarum* Bertii, in 4°, Amstelodami, anno 1616 impressis, quaedam extant Romani aevi antiqua epigrammata.
- (38) Johannes Goropius Becanus, in libris *Hieroglyphica, Vertumno et Francica*, pauculas adfert et interpretatur antiquas inscriptiones.
- (39) Onuphrius Panvinius, in libro de *Principibus Romanorum*, in folio, Basileae edito anno 1558, pauculas inscriptiones antiquas profert.
- (40) Plures vero in libris *De urbe, civitate et imperio Romanis*, in 4°, Parisiis.
- (41) Eiusdem liber *De triumphis et ludis circensibus*, ex editione Parisiis, 8°, anno 1601, itidem plures inscriptiones exhibet.
- (42) Ut et in libello eiusdem *De VII ecclesiis Romae*, nonnullae inveniuntur.
- (43) Joseph Scaliger, in *Ausonianis lectionibus*, passim epigrammata Romana antiqua explicat, 16° forma.
- (44) Idem in lucem dedit *De emendatione temporum* libros 8, Lutetiae, in folio, anno 1583, apud Nivellum, in quibus pauculae inscriptiones antiquae intercurrunt.
- (45) Idem ad *Appendicem P. Vergilii* commentaria edidit in quibus nonnullae inscriptiones veteres.
- (46) Item *Notas ad M. Manilium*, quibus pauculas interspersit inscriptiones antiquas.
- (47) In libello Onuphrii Panvini, edito Parisiis, in 8°, anno 1599, duo tresve inscriptiones antiquae producuntur.
- (48) Fastos et triumphos capitulinos in suis *Fastis*, expressit Onuphrius, in folio, Venetiis, impensis Jacobi Stradae, anno 1557.
- (49) Extat Georgii Fabritii, *Roma antiqua*, cum inscriptionibus pluribus, in 8°, Basiliae apud Oporinum, anno 1587, edita.
- (50) Idem *Poetas Christianos* commentariis elucidavit, in quo et pauculae antiquae inscriptiones reperiuntur.

² Lees: Barnabas.

³ 'Aanhangsel', het is onduidelijk waar Buchelius op doelt.

(51) In *Hercule prodicio*, Stephani Winandi Pighii, Antwerpiae apud Plantinum, in 8°, anno 1587, edito, passim Romana antiqua epigrammata obvia.

(52) Stephani Winandi Pighii, *Themis*, et explicationes nonnullarum antiquitatum Romae extant, Antwerpiae apud Plantinum, anno 1568, in 8°,

(53) vide *Annotationes ad Valerium Maximum*.

Fol. 3v

(54) In *Notis ad veteres commentarios Juvenalis*, Heydelbergae anno 1590 in 8°, apud Comelinos editis, 2 – 3 epigrammata antiqua ponuntur.

(55) Hieronymi Suritae *Commentarius ad Itinera Antonini*, editus Colonia Agrippina, 8°, anno 1600, in quo plures inscriptiones Romani aevi explicantur.

(56) Theodorus Douza in *Notis suis ad Georgii Logothetam*, anno 1614 in 8° editis, inscriptionem antiquam graecam producit.

(57) *Antiquitatum Lusitaniae* libros V dedit in lucem L. Andreas Resendus, qui et editi Coloniae apud Mylios anno 1600 in octavo, in quibus sparsim antiquae inscriptiones Romani aevi leguntur quam plures.

(58) *Adiunctae Antiquitates Eborae*, in quibus variae itidem inscriptiones antiquae explicantur.

(59) Adduntur et Jacobi Moenetii *Collectanea antiqua*,

(60) ut etiam Resendii *Epistola ad Bartholomaeum Kebedium*, in [quibus] nonnullae earum (?) inscriptiones exponuntur.

(61) Claudii Salmasii, *Duarum inscriptionum veterum Herodis Attici etc. explicatio*, Lutetiae, 4to, apud Hieronymum Drouart, anno 1619 edita.

(62) *Antiquae tabulae marmoreae explicatio*, ab Hieronymo Aleandro iuniore edita Parisiis, in 4to, apud Nivellum anno 1617.

(63) *Fastorum kalendarium*, Amstelredami 1600, in 4to editum, ex veteribus monumentis, marmoribus, numismatibus.

(64) Joannes Bertelius in *Libello de deorum gentilium cultu, historiae Luxemburgi addito*, unum aut alterum epigramma antiquum exhibet.

(65) In *Notis ad Sextum Pompeium Festum*, 8°, anno 1593, apud Santandreanum editis, nonnullae occurrunt antiquae inscriptiones.

(66) *Bibliotheca Vaticana*, ab Angelo Rocca, Romae, in 4to, anno 1591 edita, continet etiam quasdam inscriptiones antiquas.

(67) In excerptis ex Antonio Augustino ac Fulvio Ursino de *Familiis antiquis Romanis*, in 4to, Lugduni 1592, epigrammata antiqua passim occurrunt.

(68) Fulvius Ursinus in *Notis ad veteres historicos* in 8° apud Plantinum 1595 editis,

inscriptiones veteres aliquas producit,

(69) ut et ad Ciacconii *Triclinium*.

(70) Andreas Schottus, in *Observationibus rerum humanarum* antiquas sparsit inscriptiones,

(71) ut et in *Nodis Ciceronianis*, anno 1615 Antwerpiae editis.

(72) Francisci Modii, libros *Novantiquarum lectionum* edit Wechel in 8° 1584, intersparsae pauculae antiquae inscriptiones.

(73) Item in *Notis ad Livium*, maioris formae

(74) ut et fastos triumphales ac arcuum inscriptiones in *Pandectis triumphalibus*, folio, Francofurti, 1586 editis.

(75) Johannes a Wouwer *Tractationem de polymathia* ex Frobeniana officina, anno 1604 in lucem produxit, cui interserit unum aut alterum epigramma antiquum

(76) ut et in notis ad Julii Firmici librum *De errore profanarum religionum*.

Fol. 4r

(77) J. Lipsii *De amphitheatro* liber continet aliquas inscriptiones antiquas.

(78) Idem *De saturnaliorum* libris,

(79) *Electis*,

(80) et *Antiquis Lectionibus* dicendum,

(81) Ut et de *Militia Romana*.

(82) In *Epistolicis* etiam *questionibus* nonnullae explicantur antiquae inscriptiones,

(83) quemadmodum in *Commentariis ad Tacitum*, editis Plantino 1585, folio.

(84) Item in *Admirandis Romanis*,

(85) ac *Commentario ad Plinii Panegyricum*,

(86) tum etiam libro de *Bibliothecis*

(87) et *Animadversionibus ad Velleium Paterculum*,

(88) libro et de *Recta pronuntiatione Latinae linguae*.

(89) Habent et eius *Commentarii ad Senecam*

(90) et de *Vesta* liber.

(91) Laurentius Pignorius in libro cui titulum *Magnae matris Deum Idaeae et Attidis initia* in 4°,

Venetis anno 1624 edito, antiquas inscriptiones nonnullas exhibet,

(92) ut et plures in *Commentario de servis*,

(93) in *Expositione Mensae Isiacae*, anno 1608 edita Francofortae, pauculae.

(94) In libro cui titulum *De suburbicariis regionibus urbis Romae coniectura*, Francoforti, in 4° 1618 edito, quaedam leguntur epigrammata antiqua.

(95) Johannes Meursius in *Archontibus Athenarum*, apud Elzevirios 4° anno 1622 editis, quarundam meminit inscriptionum antiquarum,

(96) ut et in *Mantissa*, ad libellum de *Luxuria Romana*,

(97) in *Notis ad Hesychium*, in secunda parte exercitus criticarum.

(98) In libello de *Funere*.

(99) In *Areopago*, in quo Graecum epigramma adducitur.

(100) Petrus Crinitus libros de *Honesta disciplina* plures fecit, quos anno 1554, in 8°, edidit Sebastianus Gryphius in quo aliquae exprimuntur antiquae inscriptiones.

(101) Georgius Douzae *De itinere suo Constantinopolitano epistola* apud Raphelengium, in 8°, anno 1599 edita antiquas inscriptiones Graecas et Latinas habet adiunctas.

(102) Cyprianus a Popma *Emendationes* dedit *ad Salustium*, interspersis epigrammatibus antiquis.

(103) Raphaelis Volaterrani Liber 33 *Commentariorum urbanorum*, inscriptionem antiquam Etruscanam, Volaterris in patria inventam, exhibet, editus Basileae, folio, 1559.

(104) Joannes Vasaesus, in *Chronico Hispanie*, in folio, cum aliis eiusdem gentis historicis Francoforti, anno 1579 edito, inscriptiones Romanas antiquas profert.

(105) Marquardus Freiherus in *Originibus Palatinis*, folio, anno 1614, eius quoque provinciae profert antiquas inscriptiones,

(106) ut in Ausonii *Mosella*.

(107) Joannes Richardus *Antiquitatum Divionensium* librum edidit, Paris 8°, anno 1585, in [quo] inscriptiones proferuntur ibidem inventae atque explicantur.

(108) Petrus Scriverius *Animadversiones* edidit Lugduni Batavorum in 16°, anno 1619, *ad Martialem*, quibus adpersit aliquot inscriptiones Romanas veteras.

(109) Idem fecit in suis *Notis ad Martialem* Janus Gruterus, sed raro,

(110) ut et Joseph Scaliger in *Diatriba*

(111) ad specula quemadmodum Adrianus Turnebus in *Notis ad eundem Martialem* simul iunctis.

Fol. 4v

- (112) P. Scriverius in tabulario *Antiquitatum Batavicarum*, in 4° Lugduni Batavorum, anno 1609 edito, plura antiqua epigrammata adducuntur interpret.
- (113) Ut et in collectan... de *Republica Romana*, in minore forma, anno 1626.
- (114) Hadrianus Junius in *Batavia* sua plures eius provinciae inscriptiones antiquas adducit.
- (115) Isaac Casaubonus *Animadversiones ad Dionisium Halicarnasenseum*, Graecam inscriptionem profert.
- (116) Carolus Sigonius in *Scoliis ad Livium*, nonnullas adfert inscriptiones veteres, etiam ex Capitolinis tabulis.
- (117) Eiusdem liber de *Nominibus Romanis* cum aliis veterum grammaticorum scriptis, in 4°, 1585 editus, continet et elucidat veteres aliquot inscriptiones.
- (118) Janus Rutgersius, in secundo *Variarum lectionum* libro, indicem Augusti rerum a se gestarum, in suburbiis Antyre inventam, exhibet.
- (119) Joannes Cuspiniani *Opera*, edita in folio, 1601, in cuius *Caesarum commentaria*,
- (120) item in Sextum Rufum et Cassiodori *Consulibus*, epigrammata antiqua extant.
- (121) In Jani Guilielmi, *Verisimiliter* libro 3, occurrit una aut altera inscriptio antiqua.
- (122) In *Notis ad Dionis libros*, editis Francofurti, apud Wechelos, in 8°, anno 1592, per Leonclavium, extant aliquot epigrammata antiqua ad L. 68.
- (123) In *Pandectis Turcicis* inscriptiones Antycirenae aliaeque apparent.
- (124) Jodoci Sinceri *Itinerarium Gallicum*, minore forma, anno 1617 editum, habet nonnullas inscriptiones antiquas precipue in *Appendice de Burdigala*.
- (125) In notis *Epistolarum Aristinaeti*, pagina 206, inscriptio antiqua explicatur.
- (126) Thomas Junta ad *Descriptionem thermarum quae sunt ad Timavi ostia*, adiungit duas tresve inscriptiones antiquas in libro *De balneis*, Venetiis, anno 1553, folio, apud Juntas edito.
- (127) Fr. Leander Albertus dedit vernacula lingua *Descriptionem Italiae* in qua nonnulla antiqua epigrammata leguntur. Latine transtulit Gulielmus Kyriander et edidit Coloniae, Baumius, folio, 1567.
- (128) Hugo Janus Grotius *Ad Capellam* in suis notis interspargit epigrammata antiqua.
- (129) Gulielmus Philander in *Annotatione ad Vitruvium*, paucas inscriptiones veteres adducit.
- (130) Christianus Urstisius in *Compendio historiae Basiliensis*, paucula epigrammata antiqua exhibet exponitque.
- (131) *De Germaniae veteris antiquitatibus commentariolum* scripsit Johannes Herold, in quo

antiqua eius provinciae epigrammata nonnulla leguntur.

(132) Georgii Weirach *Dissertatio de antiquitatibus Nemausensibus* extat, Lugduni anno 1615, in 8° edita, in qua plures inscriptiones eius loci proferuntur.

(133) Guilielmus Camdeni *Brittania*, edita Francofurti, in 8°, 1590, in qua variae sparsim reperiuntur inscriptiones antiquae.

(134) In *Variis lectionibus*, Hieronimi Mercurialis, Parisiis, apud Nivellum, in 8°, anno 1585 editis, pauculae inscriptiones antiquae leguntur explicanturque

(135) ut et in libro *De arte gymnastica*.

Fol. 5r

(136) Guilielmus Paradinus imprimi curavit Lugduni, in folio, apud Gryphium, anno 1573, *Historiam Lugdunensem* Gallice, ubi ad finem inscriptiones antiquae eius urbis et territorii adducuntur et demonstrantur.

(137) Andreas Pallaius, Italice *Urbis Romae* brevem dedit descriptionem, in 8°, 1592, Romae editam, in qua unam atque alteram antiquarum inscriptionum interpretatur.

(138) Idem *4 libros Architecturae* Italice, Venetiis, in folio, anno 1570 imprimi curavit, in quorum 3° et 4to antiqua exhibet opera cum suis inscriptionibus.

(139) Antonius Augustinus *Dialogos* vernacula lingua scripsit *de nummis antiquis Romae*, in quibus et multae inscriptiones indicantur et interpretantur.

(140) In *Antiquitatibus Romae* Bernardi Gamucci, in 8°, anno 1588, Venetiis editis, plures inscriptiones antiquae exhibentur.

(141) *Les antiquitez de Nismes* per Jean Poldo, à Lyon chez Rovile, folio, 1559, contiennent aucuns inscriptions antiques Romaines.

(142) Adrianus Scribecius, *Originum Celticarum* libros (2) 3, in folio, Yprei, 1614, imprimi curavit, Latina Belgicaque mixtim lingua, in quibus columnae Duellianae, aliarum inscriptionum partes occurrunt.

(143) *L'origine & antiquità della città de Brescia*, di Helia Cavriolo, in 4°, Brescia, anno 1585 stampata, contiene molte inscrizione antique.

(144) Laurentius Pignorius, *De originibus Patavinis*, patria lingua scripsit, et in folio, Patavi, anno 1625 imprimi curavit, in quibus inscriptiones veteres occurrunt.

(145) Guilhelmus Caulaeus, *De relligione Romana antiqua*, librum scripsit Gallice, in quo epigrammata antiqua explicantur.

(146) André du Chesne, in *Antiquitatibus urbium oppidorumque Galliae*, Paris, in 8°, anno 1609, quasdam sparsit inscriptiones antiquas, sed admodum a typographicis, ut puto, operis depravatas.

(147) Gabriel Simeon, Florentinus, in *Dialogo speculativo*, Italico, Lugduni, anno 1560, in 4°, edito, nonnullas inscriptiones antiquas adfert et suo more interpretatur.

(148) In libro *Hypnerotomachie*, Gallice, Paris impresso folio, 1546, quaedam inscriptiones ad antiquitatis formam effictae proferuntur.

Fol. 5v

(149) In *Syntagmatibus* Johannis Seldeni, *de dis Syris*, anno 1617, in 8°, Londini editis, aliquot occurrunt inscriptiones antiquae Romanae.

(150) Justus Ryckius, in *Primitiis epistolicis*, Colonia, anno 1610 editis, nonnullas adfert et explicat antiquas inscriptiones,

(151) plures etiam in *Commentario de capitolio Romano*.

(152) Erycius Putaneus in *Syntagmate de stipendio militari*, inscriptionem antiquam unam atque alteram adfert.

(153) In *Secundis ferculis epistolarum* inscriptio Aesculapio posita.

(154) Cristophori Colleri *Commentarius in Tacitum de moribus Germanorum* antiquam Romani aevi inscriptionem exhibet.

(155) *Fragmenta annalium Ennii* collegit Paulus Merula et commentario explicavit, interspersis nonnullis Romanis antiquis epigrammatis.

(156) Plantinus typis suis edidit Antwerpiae, in 4°, *Commentaria* Levini Torrentii in Suetonium, ubi quaedam explanantur vetera aevi Romani epigrammata.

(157) In Theodori Marsilii *Commentariis ad Persii Satyras*, unum aut alterum epigramma interspersit.

(158) Ludovici Carrionis *Emendationum* libri nonnullas inscriptiones antiquas continent.

(159) Lili Gregorii Giraldi extant *Dialogismi*, Venetiis, in 8°, 1552, excusi, in quorum 3° pluribus agit de numeris antiquorum.

(160) In *Animadversionibus* Simonis Bosii in *epistolas Ciceronis ad Atticum*, inscriptio antiqua Perusina explicatur.

(161) Jacobus Guterius, Lutetiae, anno 1612, dedit in lucem *Libros 4 de iure pontificio Romae antiquae*, ubi interspersae plures Romanae antiquitatis inscriptiones.

(162) Eiusdem *De iure manium libri* extant eiusmodi inscriptionibus referti.

(163) In Joannis Vossii *Historicis Latinis* occurrunt duo vel tria epigrammata antiqua.

(164) Herculis Ciofanii, in *Ovidium observationibus* nonnullae antiquae inscriptiones interspersae, ex editione Plantini, 8°, anno 1583.

(165) Joachim Camerarius junior, Norimbergae, 4°, anno 1577, emisit de *Re rustica opuscula nonnulla*, quibus interserit antiquum monumentum interpretaturque.

Fol. 6r

- (166) Johannis Jacobi Chifletii, *Vesontio* extat, Lugduni edita, in 4to, anno 1618, ubi passim inscriptiones antiquae occurrunt.
- (167) In libris Waseri *De nummis Hebraeorum* unam atque alteram exhibetur atque explicatur antiqua inscriptio.
- (168) In notis ad *Historiam Langobardicam*, Pauli Warneri, una alterave antiquarum inscriptionum extat.
- (169) Symphorianus Campegius *Campum* dedit Lugdunensis antiquitatis, anno 1530, in 4° impressum, ad cuius finem leguntur inscriptiones antiquae eius urbis et agri.
- (170) *Batavia* Cornelii Aurelii una aut altera inscriptione antiqua ornatur.
- (171) *Itinerarium per Galliam Belgicam*, Abrahami Ortelii et Viviani, editum Antwerpiae apud Plantinum, in 8°, anno 1584, antiquitates et epigrammata antiqua nonnulla complectitur.
- (172) Joannes Bartholomaeus Marlianus *Topographiam* scripsit *antiquae urbis Romae*, quae edita apud Gryphium, Lugduni, anno 1534, in [qua] varia antiqua epigrammata habentur.
- (173) In notis Johannis Livinei ad *Panegyricos veteres*, unum aut alterum insparsum epigramma antiquum.
- (174) Vincentius Contarenus libro de *Fruentaria Romanorum largitione*, quasdam inserit Romanas antiquas inscriptiones.
- (175) Godscalcus Stewichius in *Commentariis ad scriptores rei bellicae*, in 4°, apud Raphelengium, anno 1607 editis, inscriptiones antiquas laudat.
- (176) In Claudii Dausquii *Annotationibus ad Q. Calabrum*, in 8°, Francofurti 1614 editum, unum et alterum explicatur antiquum epigramma.
- (177) Ad *Aenigmaticum epitaphium Bononiense*, interpretationem suam attulit Nicolaus Bernaudi, a crista Arnaudi. Idem epitaphium extat inter poemata iuvenilia Adriani Burchii.
- (178) *Pallas Rhetica* Fortunati Sprecheri a Bernecs, Basileae, 4°, edita anno 1617, cui antiquae intercurrunt inscriptiones.
- (179) In *Itinerario* Pauli Hentzneri, in 4°, Basileae anno 1617 edito, pauculae reperiuntur inscriptiones antiquae.
- (180) Casperius Gevartius *Electa* edidit Lutetiis, 4°, anno 1619, in quibus Romani antiqui aevi epigrammata occurrunt.

Deel 2: identificatie van de titels in de index

Fol. 2r

- (1) Martinus Smetius, *Inscriptionum antiquarum quæ passim per Europam liber*; accessit *Auctarium* a Justo Lipsio, Lugduni Batavorum : Ex officina Plantiniana, apud Franciscum Raphelengium, 1588.
- (2) Janus Jacobus Boissardus, *Romanæ urbis topographiæ & antiquitatum* Francoforti : Johannes Feyrabend 1597-1602.
- (3) Jacobus Mazochius, *Epigrammata antiquæ urbis*, in folio, Romæ : 1521.
- (4) Bernardinus Scardeonius, *De antiquitate urbis Patavii & claris civibus Patavinis*, libri tres, Basileæ : apud Nicolaum Episcopium juniorem, 1560.
- (5) Wolfgangus Lazius, *Commentariorum reipublicæ Romanæ*, Basileæ : per Ioannem Oporinum, 1551.
- (6) Stephanus Zamosius, *Analecta lapidum vetustorum & nonnullarum in Dacia antiquitatum*. Patavia, 1593.
- (7) Jacobus de Strada, *Epitome thesavri antiqvitatvm, hoc est, Impp. Rom. orientalium & occidentalium iconum*, Lvgdvni : Tornaesius, 1553.
- (8) Petrus Gyllius, *De Constantinopoleos topographia et de illius antiquitatibus* libri IV, Lugdunum : apud G. Rovillum, 1561.
- (9) Laurentius Schraderus, Halberstadiensis Saxo, *Monumentorum Italiae* libri quatuor, Helmaestadii : typis Iacobi Lucij Transyluani, 1592.
- (10) Petrus Ciacconius, *In columnæ rostratæ C. Duilii inscriptionem*, à se coniectura suppletam, commentarijs, Lvgdvni Batavorvm : ex officina Plantiniana, apud Franciscum Raphelengium, 1597.
- (11) Franciscus Guillimannus, *De rebus Helvetiorum sive antiquitatum* libri V, Friburgi Aventicorum : Maess, 1598.
- (12) Jac. Raeverdus, *Operum pars postuma*, in qua Conjectaneorum ll. III Ex bibliotheca Jani Lernutii, Francofurti 1601.
- (13) Aldus & Paullus Manutius, *Orthographiæ ratio*, Venetia : apud Aldum, 1591.
- (14) Aldus Manutius Paulli f., *In C. Sallvstii Crispi Catilinam, et Ivgvrtham, ... Scholia*, Antverpiæ : ex officina Christophori Plantini ..., 1579.

Fol. 2v

- (15) Ioan. Chrysostomus Zanchius, *De Orobiorum seu Cenomanorum origine*, lib. III. in *Italiae illustratae seu, rerum, vrbiumque italicarum scriptores varii, notae melioris : nunc primum collecti simulque editi ...* Bibliopolio Andreas Cambieriano : Francofurti, 1600.

- (16) Torellus Sarayna, *De origine et amplitudine civitatis Veronae*, Veronae, Antonius Putelletus, 1540.
- (17) Gaudentius Merula, *De Gallorum Cisalpinorum antiquitate ac origine*, Lugduni : apud Seb. Gryphium, 1538 / Bergamo, 1592, 1593 [?].
- (18) Bonaventura Castillioneus, *Gallorum Insubrum antiquae sedes*, Mediolani : exc. Joannes Antonius Castillioneus, 1541.
- (19) Antonius Massa, *De origine et rebus Faliscorum*, Romae, 1546.
- (20) Scipio Mazzela, *Opusculum de balneis Puteolorum, Baiarum et Pithecusarum*, Neapoli, 1593.
- (21) Ambrosius Leo Nolanus, *De Nola, opusculum distinctum, plenum, clarum, doctum, pulcrum, verum, grave, varium, et utile, Italiae illustratae ... scriptores varii, etc.* 1600.
- (22) Johannes Juvenis, *De antiquitate et varia Tarentinorum fortuna libri octo*, Neapoli, 1589.
- (23) Claudius Marius Aretius, *Chorographia sive de situ Siciliae libellus*, Lyon, 1552.
- (24) F. Joannes Quintinus Heduus, *Insulae Melitae descriptio*, Noribergae : Neuberus, 1566.
- (25) Hieronymus Rubeus, *Italicarum et Ravenatum historium libri*, Venetiis : Jo. Antonius et Jac. Franciscus Senenses, 1603.
- (26) Hubertus Goltzius, *C. Ivliivs Caesar sive Historiae Imperatorvm Caesarvmqve Romanorvm*, Brugis Flandrorum, 1563.
- (27) Joannes Pierius Valerianus, *Hieroglyphica, seu de sacris Aegptiorum aliarumque gentium litteris Commentatorium libri VII., duobus aliis ab eruditissimo viro annexis, etc.*, Basil., 1556.
- (28) Petrus Bellonius, *Observationes*, Carolo Clusio interprete, Leiden : ex officina Plantiniana Raphelengii, 1605.
- (29) Philippus Cluverius, *Germaniae antiquae libri tres. Opus post omnium curas elaboratissimum, tabulis geographicis, et imaginibus, priscum Germanorum cultum moresque referentibus, exornatum. [...] Adiecta sunt Vindelicia et Noricum eiusdem auctoris*, Lugduni Batavorum: Elsevir, 1616.
- (30) Beatus Rhenanus, *Rerum Germanicarum libri tres*, Basileae : in officina Frobeniana, 1531.
- (31) Beatus Rhenanus, *Opera Senecae*, Basileae, [ca. 1531].
- (32) Marcus Velserus, *Augusta Vindelicorum rerum*, libri octo. Venetiis: Aldus Manutius, 1594.
- Fol. 3r**
- (33) Sebastianus Munsterus, *Cosmographiae universalis*, Basel : Henrichus Petri, 1550.
- (34) Joannes Aventinus, *Annalium Boiorum libri VIII*, Basileae : ad Perneam Lecythum, 1580.

- (35) Barnabas Brissonius, *Selectarum ex jure civili antiquitatum libri IIII*, ejusdem *Ad legem Juliam de adulteriis liber singularis ; De solutionibus et liberationibus libri tres*, Lugduni : apud Joan. Tornaesium [etc.], 1558.
- (36) Barnabas Brissonius, *De formulis et sollemnibus populi Romani verbis*, libri VIII, Francofurti : apud Joannem Wechelum et Petrum Fischerum consortes, 1592.
- (37) Petrus Bertius, *Commentariorum rerum germanicarum libri tres*, Amstelodami : ap. Joann. Janssonium, 1616.
- (38) Johannes Goropius Becanus, *Opera hactenus in lucem non edita, nempe, Hermathena, Hieroglyphica, Vertumnus, Gallica, Francica, Hispanica*, Antwerpiae : excudebat Christophorus Plantinus, 1580.
- (39) Onuphrius Panvinius, *Romanorum Principum libri IV*, Basileae : H. Petrus, 1558.
- (40) Onuphrius Panvinius, (1.) *Imperium Romanum*, (2.) *Civitas Romana* (3.) *Reipublica Romanae*, commentariorum libri tres, Parisiis : apud Egigium & Nicolaum Gillios ... , 1588.
- (41) Onuphrius Panvinius, *De triumpho et ludis circensibus*, Parisiis : apud Claudium Morellum, 1601.
- (42) Onofrio Panvinio, *Le sette chiese romane*, tradotte da Marco Antonio Lanfranchi, in Roma : per gli heredi di Antonio Blado, 1570.
- (43) Josephus Scaligerus, Jul. Caes. F., *Ausoniarum lectionum libri duo*, Genevae : typis Jacobi Stoer, 1588.
- (44) Josephus Scaligerus, Jul. Caesaris f., *Opus novum de Emendatione Temporum in VIII libros tributum*, Lvtetiae, apud Sebastianum Nivellum ..., 1583.
- (45) Josephus Scaligerus, *Publii Vergilii Maronis Appendix*, Lyons, 1573.
- (46) M. Manilius, *Astronomicon libri quinque*, Josephus Scaliger recensuit, Lutetiae : apud Mamertum Patissonium in officina Roberti Stephani, 1579.
- (47) In libello Onuphrii Panvini edito Parisiis in 8°, anno 1599, duo tresve, inscriptiones antiquae producuntur.
- (48) Onurphius Panvinius, *Fasti et triumpho Roma Romulo rege usque ad Carolum V caes. aug.*, Jacobus Stradae Mantuani: Venetiis, 1557.
- (49) Georgius Fabricius, *Roma, Antiquitatum libri duo*, Basiliae : typis Oporinianis, 1587.
- (50) Georgius Fabricius, *Antiquae scholae christianae puerilis libri duo* : in quibus continentur sententiae illustres poetarum veterum ecclesiasticorum, Basiliae : per Joannem Oporinum [etc.], 1565.
- (51) Stephanus Vinandus Pighius, *Hercules prodicius*, Antverpiae : ex officina Christophori Plantini, 1587.
- (52) Stephanus Pighius, *Themis dea, seu de lege divina*, Antverpiae : ex officina Christophori

Plantini, 1568.

(53) Stephanus Pighius, *Valerii Maximi Dictorum factorumque memorabilium libri IX*, in fine eiusdem annotationes in loca plusquam DCCC, Antverpiae : ex off. Christophori Plantini, 1567.

Fol. 3v

(54) D. Junius Juvenalis, *Satyrarvm Lib. V., cum veteribus commentariis* nunc primum editis, Hieronymus Commelinus, Heidelbergae 1590.

(55) Hieronymus Surita, *Itinerarium Antonini Augusti, et Burdigalense*, doctissimo commentario explicatum ; ad Cl. V Abraham Ortelium, Coloniae Agrippinae : in officina Birckmannica sumptibus Arnoldi Mylii, 1600.

(56) Theodorus Douza, *Χρονικὸν ὡς ἐν συνόψεσι τῶν ἐνύστεροις*, Lugdunum Batavorum, 1614.

(57, 58) L. Andreas Resenius, *Antiquitatum Lusitaniae et de municipio Eborensi libri V*, Col. Agr., 1600.

(59) Jacobus Menoetius de Vasconcello, *Libri V de Antiquitatibus Lusitania*, a Resedio inchoati et a -- recogniti atque absoluti; accedit liber V ab eodem Vasconcello, Eborae, Mart. Burgensis 1593.

(60) L. Andreas Resenius, *Epistola ad Bartholomaeum Kebedium* (1576).

(61) Claudius Salmasius, *Duarum inscriptionum veterum, Herodis Attici rhetoris et Regillae coniugis honori positarum, explicatio*, Lutetiae Parisiorum : Hieronymus Drouart, 1619.

(62) Girolamo Aleandro, *Antiquae tabulae marmoreae solis effigie symbolisque exculptae, accurata explicatio*, Parisiis: apud Nivellum, 1617.

(63) Sibrandus T. Siccama, *Fastorum kalendarium lib. II, ex veterum monumentis, marmoribus, numismatibus aliisque antiquitatum fragmentis auctri et emendati*, Amstelreodami: apud Zachariam Heyns, 1600.

(64) Joannes Berteius, *Historia Luxemburgensis ... adjunctum ... Opusculum in quo de gentilium deorum cultu*, Coloniae : apud Conradum Butgenium, 1606.

(65) M. Verrij Flacci quae extant et Sex. Pompei Festi, *De verborum significatione libri XX*, Heidelberg : apud Petrum Santandream, 1593.

(66) Angelo Rocca, *Bibliotheca apostolica Vaticana*, Romae, Typis Vaticanis 1591.

(67) Antonius Augustinus ac Fulvius Ursinus, *De Romanorum gentibus et familiis*, Lugduni: Franciscus Fabrus, 1592.

(68) Antonius Augustinus, *Fragmenta historicorum collecta ab Antonio Augustino*, emendata a Fulvio Ursino, Antverpiae : vidua Christophori Plantini, Joannes Moretus, 1595.

(69) Petrus Ciacconius Toletanus, *De triclinio sive De modo convivendi apud priscos Romanos*, Heidelbergae : Sanctandream, 1590.

(70) Andreas Schottus et Petrus Joan. Nunneseus, *Observationum humanarum* lib. V, Antverpiae : G. Bellerus, 1615.

(71) Andreas Schottus, *Nodi Ciceroniani*, Antverpiae, anno 1615.

(72) Franciscus Modius, *Novantiquae lectiones*, tributae in epistolas C, Francofurti : apud A. Wechel, 1584.

(73). Franciscus Modius, *Livii Patavini Historicorum Romanorum principis*, observationes [etc.], Francofurti ad Mœnum : Ex Officina Typographica Ioannis Saurii : impensis Iacobi Fischeri, 1612.

(74) Franciscus Modius, *Pandectae triumphales*, Francofurti ad Moenum : impens. Sigismundi Feyerabendii, 1586.

(75) Joannes a Wower, *De polymathia tractatio*, Basileae, ex bibliopolio Frobeniano, 1604.

(76) Julius Firmicus Maternus, *De errore profanarum religionum ad Constantium et Constantem Augg.*, Basileae: ex bibliopolio Frobeniano, 1603.

Fol. 4r

(77) Justus Lipsius, *De amphitheatro liber*, Lvgd. Batavorvm : ex officina Plantiniana, apud Franciscum Raphelengium, 1589.

(78) Justus Lipsius, *Saturnalium sermonum libri duo*, Antverpiae : ex officina Plantiniana, apud Ioannem Moretum, 1604.

(79) Justus Lipsius, *Electa I, II*, Antverpiae: Plantin, 1580.

(80) Justus Lipsius, *Plautina loca ... ex commentario antiquarum lectionum*, Expensis Gulielmi Hertman, 1577.

(81) Justus Lipsius, *de Militia Romana* libri quinque, commentarius ad Polybium, Antverpiae : Plantiniana, apud viduam & filios Joannis Moreti, 1614.

(82) Justus Lipsius, *Epistolicarum quaestionum libri V*, Antverpiae 1577.

(83) Justus Lipsius, *C. Cornelii Taciti Opera* quæ exstant, ex Ivsti Lipsi Commentariis, Antverpiae : apud Christophorum Plantinum, 1585.

(84) Justus Lipsius, *Vincentii Contarini, De frumentaria Romanorum largitione liber* : in quo praecipue, quae sunt a Justo Lipsio cum in *Electis*, tum in *Admirandis de eadem prodita*, examinantur (etc.), Venetiis : apud Nicolaum Polum, 1609.

(85) Justus Lipsius, *Plinii Panegyricvs liber*, Traiano dictvs, cum commentario, Antverpiae : ex officina Plantiniana, apud Ioannem Moretum, 1600.

(86) Justus Lipsius, *De bibliothecis syntagma*, Antverpiae : ex officina Plantiniana, apud Ioannem Moretum, 1607.

(87) Justus Lipsius, *C. Velleivs Paterculvs cum animadversionibvs*, Lvgdvni Batavorvm : Ex

officina Plantiniana, Apud Franciscum Raphelengium, 1591.

(88) Justus Lipsius, *De recta pronvnciatione Latinae lingvæ dialogvs*, Antverpiæ : ex officina Plantiniana, apud Ioannem Moretum, 1599.

(89) Justus Lipsius, *Manuductionis ad Stoicam Philosophiam Libri Tres, L. Annaeo Senecae, aliisque scriptoribus illustrandis*. Antverpiae : ex officina Plantiniana, 1604.

(90) Justus Lipsius, *De Vesta et Vestalibvs syntagma*, Antverpiæ : ex officina Plantiniana, apud Ioannem Moretum, 1603.

(91) Laurentius Pignorius, *Magnae Deum matris Idaeae et Attidis initia*, Venetiis, 1624.

(92) Laurentius Pignorius, *De servis, et eorum apud veteres ministeriis, commentarius*, Augustae Vindelicorum, ad insigne pinus, 1613.

(93) Laurentius Pignorius, *Characteres Aegyptii : hoc est, sacrorum, quibus Aegyptii vtuntvr ...*, Francofurti : typis Matthiae Beckeri, impensis dictionum fratrum & viduae Theodori de Bry, 1608 [tweede editie van de *Mensa Isiaca*].

(94) Jacobus Gothefredus, *De suburbicariis regionibus et ecclesiis : seu de praefecturae et episcopi urbis Romae dioecesi conjectura*, Francoforti 1618.

(95) Joannes Meursius, *Archontes Athenienses*, libri IV, Lugduni Bat., apud Abr. Elzevirium, 1622.

(96) Joannes Meursius, *De luxu Romanorum*; item *Mantisa*, Hagae comitis 1605.

(97) Hesychii Milesii, *Opuscula, partim hactenus non edita, cum notis*, Joannes Meursius graece ac latine simul primus vulgavit, Lugduni Batavorum : ex officina Godefridi Basson, 1613.

(98) Joannes Meursius, *De funere*, liber singularis, ex officina Hillebrandi Iacobi, 1604.

(99) Joannes Meursius, *Areopagus : sive, De senatu Areopagitico*, liber singularis, Lugduni Batavorum, Godefridus Basson, 1624.

(100) Petrus Crinitus, *De honesta disciplina, lib. 25. poetis latinis lib. 5. et poematon lib. 2. cum indicibus*, Lugduni: apud Sebastianus Gryphius, 1554.

(101) Georgius Dousa, *De itinere suo Constantinopolitano epistola*, ex officina Plantiniana apud Christophorum Raphelengium, 1599.

(102) Cyprianus a Popma, *In C. Sallvstii Crispi Catilinam, et Ivgvrtham, ... emendationes*, Antverpiæ, ex officina Christophori Plantini, 1579.

(103) Raphaelis Volaterrani, *Commentariorvm vrbanoꝝ octo et triginta libri*, Basileae 1559.

(104) Joannes Vasaeus et Franciscus Tarapha, *Chronici rerum Hispaniae memorabilium annales*, Francoforti, 1579.

(105) Marquardus Freher, *Originum Palatinarum* pars I-II, Heidelbergae, 1612-1613.

(106) D. Magnus Ausonius, *Mosella*, cum commentario Marquardi Freheri, Heidelbergae : typis Gotthardi Voegelin, 1619.

(107) Joannes Richardus, *Antiquitatum Divionensium*, Parisiis, apud Gulielmum Linocerium, 1585.

(108) Petrus Scriverius, *Animadversiones in Martialem*, Lugduni Bat. : apud Joannem Maire, 1618.

(109) M. Valerius Martialis, *Epigrammaton*, libri XV, emend. a Jano Grutero, Francof., 1602.

(110) Josephus Scaliger, *De arte critica diatriba*, Lvgdvni Batavorvm : excudebat Iacobvs Marci, 1619.

(111) Adrianus Turnebus, *Adversariorum tomi III*, I ed. Parisiis 1564-73.

Fol. 4v

(112) Petrus Scriverius, *Batavia illustrata*, Lvgdvni Batavorvm : apud Ludovicum Elzevirium, 1609.

(113) Petrus Scriverius, *Respublica Romana*, Lvgd. Bat., ex officina Elzeviriana, 1626

(114) Hadrianus Juniius, *Batavia*, Lugduni Batavorum : Ex officina Plantiniana, apud Franciscum Raphelengium, 1588.

(115) Isaac Casaubonus, *Animadversiones [ad] Dionysii Halicarnassei Antiquitatum Rom.* libri XI, Genevae 1588.

(116) Carolus Sigonius, *Scholia, quibus T. Livii Patavini historiae, & etiam epitomae, partim emendatur, partim etiam explandatur*, Basileae, 1556.

(117) Carolus Sigonius, *Regum, consulum, dictatorum, ac censorum Romanorum fasti, una cum triumphis actis, a Romulo rege usque ad Ti. Caesarem*, Venetiis: apud Paulum Manutium, 1555.

(118) Janus Rutgersius, *Variarum lectionum libri sex*, Lugdvni Batavorum, ex officina Elzeviriana, 1618.

(119) Joannes Cuspinianus, *De caesaribus atque Impp. Romanis, opus insigne*, Francofurti : typis Wechelianus apud Claudium Marnium & heredes Ioannis Aubrii, 1601.

(120) Joannes Cuspinianus, *De consulibus Romanorum commentarii, cum scholiis* : praefertur S. Ruffi Epitome, cum eiusdem, Basileae : Joan. Oporinus, 1553.

(121) Janus Guilielmus, *Verisimilium*, Antwerpiae : ex offic. Plantini, 1582.

(122) Johannes Leunclavius, in *Notis ad Dio Cassius Cocceianus, Historiæ Romanæ* libri XLVI, Francofvrti : apud Andreae Wecheli heredes, Claudium Marnium & Ioan. Aubrium, 1592.

(123) Johannes Leunclavius, *Pandectes historiae Turcicae*, Francoforti 1596.

(124) Jodocus Sincerus, *Itinerarium Galliae, ... cum appendice, de Burdigala*, Argentorati

[Strasbourg]: sumptibus heredum Lazari Zetzneri, 1617.

(125) Aristænetus, *Epistolæ Græcæ*, cum Latina interpretatione & notis Jos. Merceri, Parisiis : apud Marcvm Orry, 1600.

(126) Thomas Junta, *De balneis omnia quae extant apud Graecos, Latinos et Arabas*, Venetiis : haer. Lucae Ant. Juntae, 1553.

(127) F. Leander Albertus, *Descriptio totivs Italiae*, ex Italica lingua nunc primum in Latinam conversa, Coloniae, apud Theodorum Baumium, 1567.

(128) Martiani Minei Felicis Capellae, *Satyricon*, in quo de *Nuptiis philologiae & Mercurij* libri duo, ... notis, sive februis Hug. Grotii, Leiden : ex of. Plantiniana, apud Christophorum Raphelengium, 1599.

(129) M. Vitruvius Pollio, *De architectvra* libri decem, (etc.), Guilelmus Philander, Lyon : Apud Ioan. Tornæsivm, 1586.

(130) Christian Wurstisen, *Bassler Chronick*, Basel: bey Seb. Henricpetri, 1580.

(131) Joannes Herold, *De Germaniae veteris ... commentariolus*, Basileae (?), ca. 1550.

(132) Georgius Weirach, *De antiquitatibus Nemausensibus disertatio*, Colon. Munat. 1614.

(133) Guilielmo Camdeno, *Britannia; Sive Florentissimorum Regnorum, Angliae, Scotiae, Hiberniae, et Insularum Adiacentium ex intima antiquitate Chorographica descriptio*, Francofordi: Apud Ioannem Wechelum, impensis Petri Fischeri, & haeredum Henrici Tackii, 1590.

(134) Hieronymus Mercurialis, *Variarum lectionum in medicinae scriptoribus*, Parisiis : Apud Nicolaum Niuellium, 1585.

(135) Hieronymus Mercurialis, *De arte gymnastica*, Venetië, 1569 / 1573 / 1587 ; Parijs, 1576.

Fol. 5r

(136) Guillaume Paradin, *Mémoires de l'histoire de Lyon*, Lyon : A. Gryphius, 1573.

(137) Andrea Palladio, *Le antichità di Roma*, Roma: appresso Guiglielmo Faciotto, 1592.

(138) Andrea Palladio, *I quattro libri dell'architettura*, Venetia, appresso Dominico de' Franceschi, 1570.

(139) Antonio Agustín Albanell, *Discorsi sopra le medaglie et altre anticaglie*, Venegia: appresso Gabriel Giolito de Ferrari, 1558.

(140) Bernardo Gamucci, *Le antichità della città di Roma*, Vinegia: Varisco, 1588.

(141) Jean Poldo d'Albenas, *Discours historial de la cité de Nismes*, Lyon : G. Rovile, 1559.

(142) Adrianus Scribecius, *Originum rerumque Celticarum et Belgicarum libri XXII*, Ypre, 1614.

- (143) Helia Cavriolo, *Delle historie Bresciane*, Brescia : appresso Pietro Maria Marchetti, 1585.
- (144) Laurentius Pignorius, *Origines Patavinae*, Patavii 1625.
- (145) Guillaume Du Choul, *Discours de la religion des anciens Romains*, Lyon 1567.
- (146) André Du Chesne, *Les antiquitez et recherches des villes, chasteaux et places remarquables de toute la France*, Paris, 1609.
- (147) Gabriel Symeon, *Dialogo pio et speculativo*, Lyon, 1560.
- (148) Francesco Colonna, *Hypnerotomachie, ou Discours du songe de Poliphile*, Paris: Louis Blaublom for Jacques Kerver, 1546.

Fol. 5v

- (149) Joannes Seldenus, *De dis Syris syntagmata II*, Londini, Guilielmus Stansbeius, 1617.
- (150) Justus Rickius, *Primitiae epistolicae*, Coloniae Agrippinae: Gualther, 1610.
- (151) Justus Rycquius, *De capitolio Romano commentarius*, Gandavi 1617.
- (152) Erycius Puteanus, *De stipendio militari apud Romanos syntagma*, apud Conradum Butgenium, 1620.
- (153) Erycius Puteanus, *Epistolarum fercula secunda*, Hanoviae : Typis Wechelianis, Cl. Marnius et Her. J. Aubrii, 1603.
- (154) C. Cornelius Tacitus, *De situ, moribus et populis Germaniae libellus*, et in eum Christophori Coleri commentatio, Hanoviae : typis Wechelianis, apud C. Marnum, 1602.
- (155) Q. Ennius, *Annalivm libb. XIIII : quae apud varios auctores superant, fragmenta*: conlecta, composita, inlustrata ab Paulo Merula, ex officina Ioannis Paetsii & Ludovici Elzevirii, 1595.
- (156) C. Suetonius Tranquillus, *XII Caesares*, et in eos Laevini Torrentii commentariis, Antverpiae : ex officina Plantiniana, apud viduam, & Ioannem Moretum, 1591.
- (157) Theodorus Marcilius, in Aulus Persius Flaccus, *Satyrae, ... emendationes et commentaries*, Lvtetiae : apud Clavdivm Morellvm, 1613.
- (158) Ludovicus Carrio, in C. Sallvstius Crispus, *Catilinam et Ivgvrtham, emendationes*, Antverpiaë, ex officina Christophori Plantini, 1579.
- (159) Lilius Gregorius Gyraldus, *Suarum quarundam annotationum dialogismi XXX*, Venetiis : ap. Gualt. Scottum, 1552.
- (160) Simeon Bosius, *Animadversiones in epistolas M. T. Ciceronis ad T. Pomponivm Atticvm*, Leyden : ex officina Christophori Plantini, 1585.
- (161) Jacobus Guthierius, *De veteri iure pontificio urbis Romae*, Parisiis, Nicolai Buon, 1612.
- (162) Jacobus Guthierius, *De iure manium*, Parisiis, Nicolai Buon, 1615.

(163) Gerardus Joannes Vossius, *De historicis Latinis*, Lugduni Batavorum, apud Ioannem Maire, 1627.

(164) Hercules Ciofanus, *In omnia P. Ovidii Nasonis opera observationes*, Antverpiae : ex officina Christophori Plantini, 1583.

(165) Joachimus J. F. Camerarius, *De re rustica opuscula nonnulla*, Norimbergae, in off. Catharinae Gerlachin et haerredum Joh. Montani, 1577.

Fol. 6r

(166) Joan. Jac. Chiffletius, *Vesontio civitas imperialis libera*, Lugduni, apud Claudium Cayne, 1618.

(167) Casparus Waserus, *De antiquis numis Hebraeorum*, Tigurio, in officina Wolphiana, 1605.

(168) Pauli Warnefridi, *De gestis Langobardorum libri VI*, Lvgdvni Batavorvm : ex officina Plantiniana, apud Franciscum Raphelengium, 1595.

(169) Symphorianus Campegius, *Campvs Elysivs Galliae*, Lvgdvni : in aedibus Melchioris et Gasparis Trechsel fratrvn, 1533.

(170) Cornelius Aurelius, *Batavia*, apud Christorum Plantinum, 1586.

(171) Abraham Ortelius et Joannes Vivianus, *Itinerarivm per nonnvllas Galliae Belgicae partes*, Antverpia, ex officina Christophori Plantini, 1584.

(172) Joannes Bartholemaeus Marlianus, *Topographia antiquae Romae*, Lugduni, apud Seb. Gryphium, 1534.

(173) Johannes Livineius, *Duodecim panegyrici veteres*, Francof., 1607.

(174) Vincentius Contarinus, *De frumentaria Romanorum largitione*, Venetiis, apud Nicolaum Polum, 1609.

(175) Godechalcus Stewechius & Fr. Modius, in Publ. Fl. Vegetius, *De re militari*, ... commentariis aut notis, Lugduni Batavorum : ex officina Plantiniana Raphelengii, 1607.

(176) Cl. Dausque, in Q. Calabri, seu Cointi Smyrnaei, *Paralipomenon libros XIV*, adnotamenta, Francofurti, in officina Aubriana, 1614.

(177) Nicolaus Barnaudus, *Commentariolum in aenigmaticum quoddam epitaphium Bononiae studiorum*, Lugduni Batavorum : ex off. Thomae Basson, 1597.

(178) Fortunatus Sprecherus a Bernegg, *Pallas Raetica, armata et togata*, Basel: I. J. Genathius, 1617.

(179) Paulus Hentznerus, *Itinerarium Germaniae, Galliae, Angliae, Italiae*, Breslau 1617.

(180) Joannes Casparus Gevartius, *Electorum libri III*, Lutetiae Paris 1619.